

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.13. Adhuc modicum tempus vobiscum sum. Dei tribuitur misericordiæ, quod modicum illis tempus permiserit, & multum est illud dare peccatori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

res contractum: benedictus sit pecunia, qui tibi vires abstulit, & potentiam, ne peccata pelliceres in animam perniciem. Hoc vobis a te dicitur: quanto preclarus Deus beneficium talibus præstitit: an nunc dum eos coëcceret, ne illum apprehendant, & suis conuertit sermonibus, vel quando locum illis, tempusque concessit, & dixit: *Hæc est hora vestra*. Conclamant omnes, quod nunc: quia tunc permisit eis execrandam illam patrie nequitiam, ad totalem eorum ruinam, æternamque damnationem, ut D. Paulus: *Quia Peruenit ira Dei super eos usque in finem.*

Luc. 22. 23

§. 13. Adhuc modicum tempus vobiscum sum. De i tribuitur misericordia, quod modicum illis tempus permisit, & multum est illud dare peccatori.

¶ 36
Hom. 49.
in Ioan.
Tom. 3.

D Inus Chrysostrum aliam expendit misericordiam illis à Domino concessam, his verbis expositam: *Adhuc modicum tempus vobiscum sum.* q. d. Licet me capturi venias, ut crudeli me, & ignominiosa morte afficiaris: non modò vobis locum tempusque concedam: quia adhuc modicum vobiscum esse me oportet ut ampliori vos sermone commoveam, clariori vos luce perfundam, & vestrum meâ præsentia procurem agamque remedium. Hoc modicum in vestram capite salutem. Modicum appellat: quia hæc contingebant in Sepembri in festo Tabernaculorum, & Christus mortuus est in Martio sequenti: quocirca sex aut septem solummodo menses supererant.

Tract. de Passi & Cruce D. circa prin. Iona 3. 4.

I.
Expenditur adverbium hoc, Adhuc.

Et verò secundum hunc sensum alludit ad verba, quæ Deus Ionæ præcepit ut Ninivitis intimeret ut illa perpendit D. Athanasius. Mandat propheta Deus, ut pergat, & prædicet. Et quid dicit? *Adhuc quadraginta dies & Ninive subvertetur.* Querit D. Athanasius. Domine quis hic modus loquendi? Ut quid addis adverbium: *Adhuc*? An non dicere potuisses: *Post quadraginta dies &c.* Ut quid dicit: *Adhuc*? q. d. interprete D. Athanasio: Adhuc quadraginta dies temporis, & hoc vobis assigno, ut vitam vestram in meliorem emendatis; ita ut in istis verbis, quibus ira proponitur, primò clementia miscetur, illo præmissio Adverbio: *Adhuc.* q. d. Adhuc modicum tempus habebitis quadraginta dierum: *Non dixit post triduum subvertetur.* (SS. Græci PP. id quod nostra vulgata legit: *Adhuc quadraginta dies &c.* legunt: *Adhuc post triduum*) Nam omnino ita fa-

rum fuisset: sed adhuc &c. tres dies &c. ut in eo verbo, adhuc, tolerantiam Dei intelligeremus, & in subvertente, iram post tolerantiam, futuram nisi resipiscerent.

Hoc idem nunc agit Dominus minatur se discessurum paucos post dies: sed apponit: *Adhuc modicum tempus vobiscum sum, & vado, &c.* q. d. Adhuc paruo tempore vos ob peccata vestra deferam, & abibo, etiamque certissima vestra perditio: sed notandum, quòd *Adhuc* vestrum erit hoc modicum tempus, eritque sufficiens quo vos ad meliora conuertatis, vestrumque damnum reparetur. O quanta hæc misericordia, quòd modicum adhuc tempus concedat Deus peccatori ad peccata festinanti, sicut illi. Quod si illo momento, quo propositum hoc maledictum fuit agere, Deus illos delevisset: actum erat de illis. Inde tota Sanctorum maximè illustrium provent æterna salus, quòd Deus modicum illis tempus benignè tribuerit. Si eo momento, quo Petrus Christum abiuravit, & anathemazavit, Deus illum perdidisset: quando Paulus serpentina furebat nequitia in Christum eiusque discipulos illi vitam ademisset: si dum Magdalena soluta habens liberaque conscientia suas sectatur lubrica voluptates, vitæ filium Deus illi relcidisset: si quando David adulterio pollutus & homicidij reus, cui tanto tempore iacuit immeritus, vitam perdidisset: quis, oblecto, saluaretur? Magna laudetur Dei benignitas, qua modicum largitus est tempus: ea samque hoc tribuit intentione, ut seiplos agnoscant, poeniteant, ad lamenta plausuque confugiant & à Deo seclerum petant indulgentiam: *Patienter agit propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad poenitentiam reverti.*

II.
Salus infortum perpendit ab illo modico.

2. Pet. 3. 9.

Luculenter valdè perpendit D. Chrysostrum. In ps. 72. titulum Psalmi septuaginta: quem aliqui sic legunt: *Psalmus David, quam cantavit Domino pro verbis Chusai filij Lemini*: Nam opinatur quòd illum composuerit, ut Deo soleret gratias ob receptum ab eo beneficium: quòd sic modicum illi tempus concessisset, quo se potuit subducere, hostibusque suffurari. Profero vobis historiam, quam narrat Spiritus S. contigisse, dum David à facie filij sui rebellis fugeret Abisalonis. Lassus erat ad extremum; populus autem eius ex itineris labore fatigatus, omnibus necessarijs destitutus languerat prope exanimis. Conuocat Abisalon ad consilium virum sapientia insignem, quem omnes ut primum habebant consiliarium vocabulo Achitophel, ut quid agendum esset, concluderet: an nimirum conceptam & tam inchoatam

2. Reg. 17.
III.
Modica mora profuit David.

nam prosequeretur in patrem suum persecutio-
nem, vt illi nullum tribueret locum quiescendi:
au vero modicum subsisteret. Respondet illi
Achiophel. Hoc expedire iudico, & quidem
conuenienter, vt nullâ interpositâ morâ subito
irruas toto impetu in patrem, nec tempus illi
tribuas quiescendi: hæc etenim hora est qua viri-
bus exhaustis lassus progreditur, illique defunt
alimenta, proinde nullam poterit tibi obijcere
resistentiam, si continuo prælium committas, si
quaque conseras, non habet, quibus resistat,
elumbus, est ad hoc, & integra corruet clade su-
peratus. Adelt & prodit in medium Chusai. Da-
uidi fidelissimus amicus: & rem sic se habere
considerans, vt aiebat Achiophel, Dauidis con-
sulens incolumitatis, sic ait: Domine sanum non
est illud Achiophel consilium: licet etenim ve-
rum concedamus patrem tuum labore & itinere
fractum: nosti cor illi esse leoninum, quem si
modò fororius videris, viros ex ipsa colliget in-
firmirate. Hoc autem conducit, vt vel modicum
te contineas, tuoque exercitui copias adiungas
ampliores, quo fiet vt minori tuo damno & pe-
riculo eum sis deuicturus. Quid præcedis Chusa-
i commodum Dauid in quo consistit? vt eum
modo non aggrediatur necessarii destitutum
vires debilem, concussum, animo deiectum,
sed vt illi modicum tempus concedatur, quo vi-
res animique recipiat: hoc fecutus est Ab-
salon: nam paulisper subleuit, nouissime legioni-
bus exercitum suum roborauit, vt illi Chusai
consuluerat, & ab hoc omne Dauidis commo-
dum dependebat: quia modico illo tempore se à
labore valuit recreare, recedere, clademque ex-
ercitus sui redintegrare. Intellexit hoc Dauid,
Deo psalmum sepimum decantat in tanti bene-
ficii gratitudinem: & tu milles simile posses ce-
lebrate canticum in memoriam temporis tibi
concessi: cum enim ita sit, quod tuis seruicis cu-
piditatibus illum offendendo, eiusque iram pro-
uocâdo: si tunc te prælio Deus fuisset aggrellus,
iam inferni flammis arderes sempiternis: sed ex-
pectat te, & ait: *Adhuc modicum tempus vobisum
sum* Et tu matrona, cum tuæ vacares perditioni,
siste in flagranti, cepisses delicto, iam tartari fo-
res tito inextinguibiles, tamen tibi largitur vnus:
Adhuc modicum tempus. Quanti retulit Iosue vel
modicum tempus quo suos prosternebat inimi-
cos? Hoc illi celeberrimam peperit victoriam,
quod sol modico tempore cursum suum suspen-
dit, & breui spatio dici tempus extendit.

Deinde duo, si bene cõsideres, hic sunt admi-
ratione digna. Vnum, tanta Dei bonitas & lon-
ganimas, qua tot crimina, tot patienter tolerat
peccatores. Alterum: tot tamque graua peccata,
post tantam Dei bonitatem & patientiam. Illa bo-
nitatis Dei magnitudinem exponit: hæc tua ma-
litiæ grauitatem. O quam ineffabilis bonitas: cū
tantis eum irritaueris sceleribus, tantis eum of-
fenderis proditiõibus, tantisque affeceris igno-
mantijs. *Adhuc te expectat, te patitur, te inuitat, te
rogat, te vocat, te custodit, & habet & vult vt
hoc eius porta afigatur inscriptum: Expectat vos
Dñs Deus vester, vt vestri misereatur.* O quâ ex-
crauda malitia, cum te tanto Dñs tempore ex-
spectauerit: *Adhuc* nouis illum prouoces crimi-
nibus: cumq; tanto te tempore rogauerit, & per-
tulerit cui seruire deberas, iteratis illum flagitijs
exacerbes. Ex his expendit Proph Rex illius po-
puli nequitiam, ea namque mensura, qua Deus
illos beneficijs cumulabat, atque ad penitentiam
luctum expectabat, nona illi superadebant fla-
gitia: *In omnibus his peccauerunt adhuc.* D. vero
Luc. pertinacem scribit Sauli rabiem in Christi
eiusque assecles, tantò grauiorẽ, quanto Christus
illum benignius expectabat: *Saulus adhuc spiras
minari.* Et eadẽ in discipulos Dñi. *Eia* igitur,
in tempus conuenere, & Dei misericordiam at-
tende, eiusque summam arbitrare patientiam, quod
te longanimitas expectet, & modicũ tibi tempus
olargiatur: *Adhuc modicũ tempus vobisũ sum:* &
ex diuino tibi dicit consilio, modicum esse: vt
festines, & diligenter caueas, ne tibi pertranseat.

Quis vnquam vidit diabolum ita sollicitum, an-
xium ita & inquietũ, vt nec dormiat, nec quies-
cat nec hæreat nostram semper & vbiqui, agitans
perditionem: *Tanquam leo rugiens, circuit quærens,
quem deuoret.* Si tanta quæris ratione anxietatis,
eam tibi D. Ioan. indignatur: *Sciens, quod modicum
tempus habet:* Nouit ad inferendum tibi bellum,
tempus tibi superesse modicũ, & si in illo non te
supplantet, explodetur in æternum: quid igitur
tibi agendum, de cuius agitur incommodo, cum
scias modicum esse tempus tibi concessum: quod
si in illo tua non recuperaueris damna, & cla-
dem, in æternum sis periturus? cum modicũ igitur
sit, caue ne perdas illud, & perpende, quod
tibi hoc tribuat, vt teipsum agnoscas, & agas
penitentiam, & hoc modicum optime impen-
das. Bene fundata iustaque fuit illa Dñi contra
quosdam ex postulatione: *Dedisti illi tempus, vt po-
nitentiã ageret, & non vult punire à fornicatio-
ne sua.* Quam ob causam arbitraris tibi vitam eius-
que terminum à Deo prolongari? An vt Iudas?
An vt tuis seruas efficias cupiditatibus ac va-
nitatibus indulgeas? An vt inquiras, quo tui pos-
sis

IV
Duo no-
tanda
Dei be-
nignitas,
& homi-
nis per-
uersitas.
Ipsa. 30. 18
Pf. 77. 32.
Añ. 9. 1.
V.
Diabolus
ita an-
xius est
quia mo-
dicum
tempus
habet.
1. Pet. 5. 8.
Apo. 12.
12.
Apo. 2.
11.
N n n n
sis

sis transigere tempus? Absit omnino, sed: *ut penitentiam agat.* Vide quid agas, caue, ne similis *Iob 14. 23.* sis illi, de quo dixit Iob: *Dedit ei locum penitentiae, & ille abstinuit eo in superbiam.*

V. Tangere videtur historiam (quam expendunt Deus pater, D. Chrylost. & D. Hier. & alias notauimus, eius quod superbus illis gigantibus acciderat, qui diuinam ita prouocant iustitiam in diebus Noë, ut eos diluuiio delere decreuerit vniuersali, cum-
tisque notissimo. Noë loquitur Deus suumque illi decretum exponit, ac præcipit, illis hæc indi-
cet ipse peccatoribus: ut autem locum semper manum præbet iræ misericordia promittit illis centum viginti annos, quibus agant penitentiam, & vitæ studeant emendationi. Eo sensu SS. illi PP. hæc verba interpretantur: *Et erunt dies hominis centum viginti anni. Ne videatur esse crudelis* (inquit D. Hier.) *ad eum. Et erunt dies hominis centum viginti anni, id est do eis centum & viginti annos ad agendam penitentiam.* O quanta hæc misericordia. Voluntas Dei non erat illos non præmonitos opprimere, & minus ab eis exigere supplicium, quod intendebat, quandoquid tempus illis sese emendandi largiretur. Eximia huic diuinae misericordiae summa suã responderunt iniquitate, & qui mores suos emendare debuerant, in peccatis suis pernicaces obdurerunt, illis tempus illud impendentes, suisque in eo augentes impietates, quod illis agenda penitentia fuerat induluim: ut eorum singulis optimè conueniant paradisi a verba Iob: *Dedit ei locum penitentiae, & ille abstinuit eo in superbiam.* Hoc igitur egit Deus: *Quia penitentiam agere contempserunt, viginti annorum spatij amputari, anno centesimo venit diluuium super terram* ait D. Hieron.

D. HIER.
Tom. 3.

D. HIER.

Iustissimum hoc est supplicium, & illi similiter qui insolens adeo viuit, ut modicum illud tempus diuina sibi benignitate concessum, ut sibi consulat, moreque corrigat, obduratus suis impendit terrique flagitijs, quibus diuinã acerbè prouocat iustitiã. Et quã aquum foret, ut tibi illud auferret, eum talis sis, ut tempora tuã correctioni præstituta tuis consecres impudicijs; vanitatibus voluptatibus, prauisque desiderijs: ne dum præterita in Deum scelera non emendando, sed alia superaddendo, furorem eius itamque prouocando: Quod si reus tu eum esses læsæ maiestatis ob explosam in Regem bombardam, licet illum non occideris, quia thoracem gerebat areum & obfirmatũ, ipse Rex tibi diem diceret, diemque concederet, quo te ad locum reciperes tutiore, quam maiorem posset ipse tibi impetrari misericordiam? si verò tu illi tempore calcitras illum

VI.
Similitudo.

protuleres, & ipso spectante crimen iteratò committere tentares, bombardã parares, perlicet infunderes tormentarium, glandem inijceres, & suspenderes, atque in pectus eius exploderes: tu ipse index esto, num aquum foret, ut terminum tibi concessum obtineres, & in eodẽ te loco traheretur? Quid agit peccator, quando peccatũ admittit mortale? Bombardã in Deum explodit, & quantum ex parte est illius, Deum cuique occidit essentiam, sed irritò conatur, nam ipse diuinæ suæ essentia: thorace præmunus est, ut nulla possit eum glans quantumuis effracillima penetrare. Scelus hoc profligatorum in Deum facile agus admisisi, tui in eum explodens peccatum, expende, quid merueris. Attamen tanta est Dei misericordia, ut modicum indulgeat tibi tempus, quod te serues per penitentiam, incolumẽ. *Ad hoc modicum tempus vobiscum sum:* hoc autem tempore quid agis? parum est, si parum discipulus sit, quod illo tibi minime salutis tuæ prosperitas, ino demor- & aliud parat in eum explodere flagitium: quid vis igitur ut agat? quid tibi sperandum? Hoc aget: concessum tibi temporis præscindet terminum, & vitæ tuæ dies abbreviabit, ut præcox mortis in sempiternum.

§. 14. Adhuc modicum tempus &c. & vado ad eum &c. *Chrysost. ut Dominus temporis, sedem habet super firmamentum: mortuus est, non quando voluerunt inimici, sed, cum ipse voluit.*

Voluit similiter Dñs, etiam ex mente D. ⁸⁸ Aug. principaliter altissimũ declare mysterium, quo diuina suam patefaciebat potentiam: q. d. illis non me capietis, nec pro uoluntate vestra occidetis, sed quando vobis id permiserit, & hoc in tempore, quo capi me & occidi determinati, hoc autem Christi responsum, non tantum ad ipsos dirigitur satellites & ministros, quantum ad ipsos Principes, qui ministros eo destituerant. q. d. Optimè noui, qua vos intentione venatis, & quis vos huc delegarit. Illic igitur reuertimini, & vestris renuntiate Dominis, ea quæ dico nõ est, cur ita festinẽ: non enim moriar, quando cumque ipsi voluerint, sed quando ego voluero, & hora ad hoc uenerit instituta. Hæc autẽ nondum aduenit, adhuc modicum superest temporis: unde renuntiate illis: velint, nolint: adhuc modicum tempus cum illis & vobiscum sum. *Norat Rupet. & Theoph.* emphasis habere illud pronomen: *Vobiscum?* hoc etiam torum erat

Tract. 31. in Iob. Tom. 9.

I.
Christus mortuus est, quãdo voluit.